

Raguenoviny

Zpravodaj č. 1 čtvrtek 11. 5. 2023

FESTIVAL

**BEZ
ZBYTEČNEJCH
ŘEČÍ**

Český FEMAD

Vítejte v Plzni

Město Plzeň je čtvrtým největším městem v České republice. Jeho historie sahá až do 13. století. Konkrétně do roku 1295, kdy jej na soutoku řek Úhlavy, Úslavy, Radbuzy a Mže založil král Václav II. Výhodná poloha mezi Prahou a hranicí se Svatou říší římskou brzy přinesla své "ekonomické ovoce" a město rychle vzkvétalo. Časem se prosadilo jako významné obchodní centrum na křižovatce cest Praha - Norimberk a Řezno. S tím souvisel i velký rozkvět architektury a a kultury.

V 16. století ve městě působili italští stavitelé. Na dva roky se Plzeň dokonce stala sídlem římského císaře a českého krále Rudolfa II. Město bylo upravováno i během baroka. Historické jádro města však zůstalo půdorysně dodnes téměř totožné s původním gotickým městem. V roce 1989 bylo dokonce vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Mezi nejvýznamnější stavby města se řadí gotický chrám sv. Bartoloměje, renesanční radnice, arciděkanství, františkánský klášter a židovská synagoga.

Plzeňský průmysl zastupují hlavně dvě odvětví: pivovarnictví a strojírenství. První písemná zmínka o pivovaru v Plzni pochází z roku 1307. V roce 1842 byl založen Měšťanský pivovar. V oblasti strojírenství jsou nejznámější Škodovy závody, které vznikly z původní Waldsteinovy strojírny založené hrabětem Valdštejnem-Vartenberkem v roce 1859.

19. století se kromě rozvoje průmyslu otisklo ve městě i z hlediska divadelního. V roce 1818 bylo v Plzni sehráno první české divadelní představení a v roce 1832 postaveno první kamenné divadlo. 11. července roku 1856 zde zemřel Josef Kajetán Tyl, který je pochován na místním Mikulášském hřbitově. V roce 1869 vzniklo německé divadlo (tzv. Malé) v Goethově ulici. Ještě na konci 19. století vznikly plány od architekta Antonína Balšánka pro tzv. Velké divadlo. To bylo dostavěno a slavnostně otevřeno v roce 1902.

Přes husitské války zůstávala Plzeň na katolické straně, a dokonce se stala členem protipoděbradské jednoty strakonické. V roce 2023 se Plzeň stává naopak hostitelkou českého předkola poděbradského FEMADu. Po 577 letech je tak válečná sekera zakopána.

(rak)

Divadlo Dialog - zdroj obrázku: Mapy.cz

Český FEMAD

Myšlenka Českého FEMADu, českého předkola celostátního poděbradského FEMADu vznikla již před lety. Několik pokusů dokonce už proběhlo v České Třebové (2017 a 2018), ale bez dalšího pokračování. Moravské zemské předkolo FEMADu konané v Kroměříži jako Divadelní festival Ludmily Čápkové organizovaného místním divadelním spolkem Kroměříž se úspěšně koná už od roku 2008. Téma obnovení Českého FEMADu se znovu otevřelo při konání FEMAD Poděbrady v loňském roce (2022) a padlo na úrodnou půdu: totiž do sluchu divadelního nadšence z největších, Roberta Kotála Kunesche. Kromě svého nadšení, které mu doufejme vydrží, má Robert i zkušenosti s konáním divadelní přehlídky v Plzni pod názvem Bez zbytečných řečí (BZŘ), které pořádá pod hlavičkou svého plzeňského domácího souboru Ragueneau od roku 2019.

**Líbí se Vám na festivalu?
Chcete ho finančně
podpořit?**

**Můžete přispět
do naší transparentní
kasičky na pokladně
ve foyer divadla Dialog.**

**Předem děkujeme,
moc si Vaší podpory
vážíme.**

S organizací přehlídky dále pomáhá tým složený ze zástupců Amatérské divadelní asociace (ADA), redakce portálu divadelník.cz a z mnoha dalších aktivních divadelníků.

Proč potřebuje poděbradský FEMAD předkola?

Program FEMADu v Poděbradech je každoročně složen převážně z inscenací souborů, které se „neprobojují“ z červencového Divadelního Pikniku Volyně (DPV) na Jiráskův Hronov.

Pod stůl bohužel ale padá mnoho inscenací, které dostaly na DPV doporučení z krajských přehlídek, ale tak nějak na ně nezbylo na DPV místo. DPV má k dispozici 22–23 “míst”. Pro Vaši představu bylo v roce 2023 nominováno 11 inscenací a doporučeno 31. Pod “stůl” tedy padlo 19 inscenací. A právě proto jsou tu obě předkola. Aby dala těm, kteří o to stojí, novou šanci.

Lektorský sbor

Na festivalu pracuje sedmičlenný lektorský sbor. Lektoři zhlédnou všechna soutěžní představení a účastní se následných diskusí v kruhu. Každý z lektorů je patronem jedné soutěžní inscenace. V den představení o ní pro Ragueneoviny připraví úvodní článek. Jeho dalším úkolem je rozprout, udržovat v běhu a názorově regulovat následnou diskusi. O představení pak napíše článek do dalšího čísla Ragueneovin. Jednotlivé lektory blíže představíme postupně, spolu s “jejich” inscenacemi.

Marie Caltová, divadelní kritička Kráska z Leenane (Divadlo RiYo, Praha)

Petra Richter Kohutová, dramaturgyně Set.kání (300 mg kofeinu)

Jaroslav Kodeš, režisér Ťuk ťuk (ŽAS Klouzák Postoloprty)

Ladislav Vrchovský, divadelní publicista a kritik Kyanid o páté
(DS Vojan Desná – Mladá haluz)

Kristýna Čepková, dramaturgyně Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho
(Hraničář Rumburk)

Jaromír Hruška, režisér Hrdý bud', žes... (VDS LIPANY)

Jana Stejskalová, výtvarnice, scénografka, lektorka Kdo hledá Charlottu Borgah
(Divadlo NaOko, Praha)

LEKTOR UVÁDÍ

📄 **Divadlo RiYo, Praha**

📄 **Martin McDonagh** 📄 **Kráska z Leenane**

Pražský soubor RiYo nastudoval hru anglického dramatika Martina McDonagha *Kráska z Leenane*. Martin McDonagh (ročník 1970) je současný anglický dramatik se silnými irskými kořeny. *Kráska z Leenane* je jeho prvotina, která mu otevřela cestu na světová jeviště.

Hra se odehrává v zapadlém irském venkovském stavení, kde jsou omezené možnosti komunikace. Osou příběhu je vzájemný vztah dvou silných osobností –

– matky a její stárnoucí dcery. Vzájemně se potřebují, ale každá z nich si chce vydobýt co největší prostor pro svoji osobní svobodu. Krutost a škodolibost jejich vzájemných střetů pramení z panického strachu ze samoty a z touhy po štěstí. Vztahy se ještě vyhrtí, když do jejich života vstoupí muž. Souboj o osobní štěstí se změní v nepokrytou válku... Mluví se o prkotinách, o všedních věcech, ale někde mezi řádky člověk vytuší, že se stalo něco krutého, o čem se ví, ale mlčí. Jde o drsnou hru se svérázným, až černým humorem.

Kráska z Leenane byla uvedena v plzeňském Divadle Josefa Kajetána Tyla 5. září 2013, a to v Divadle v klubu. Jako host tuto tragikomedii režírovala Janka Ryšánek Schmiedtová. I když na malé ploše, zazářil v roli Pata Jakub Zindulka a Jana Kubátová byla za hlavní roli Maureen nominována na Cenu Thálie.

Máša Caltová

Marie Caltová

divadelní kritička

patronka inscenace *Kráska z Leenane*

Pochází z Plzně. Vystudovala obor Teorie a dějiny divadla na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze (1968). Už při studiích pracovala na částečný úvazek v dokumentačním oddělení Divadelního ústavu. Hned po absolutoriu přijala nabídku na pozici divadelní kritičky v pražském Scénografickém ústavu.

Dlouhá léta pracovala jako dramaturgyně činohry Divadla Josefa Kajetána Tyla v Plzni. Bezprostředně po 17. listopadu 1989 se spolu se členy činohry zapojila do stávky, stala se tajemnicí stávkového výboru a hybatelkou dění sametové revoluce v Plzni. Vedle práce dramaturgyně byla i lektorkou divadelních seminářů a porotkyní řady ochotnických divadelních přehlídek.

Roku 2010 převzala z rukou ředitele Divadla J. K. Tyla Jana Buriana Cenu Vendelína Budila. V roce 2018 obdržela Cenu za celoživotní dílo.

Staňte se i vy divadelními kritiky

Vážení divadelní nadšenci!

Náš festival je celý ve znamení všudypřítomných kornoutů paštikáře Ragueneaua. Setkáte se s nimi po představení, při besedách v kruhu, ale i v tištěné podobě. Nejen, že všechny tiskoviny spjaté s festivalem jsou posety kornoutky, ale jeden vytisknutý kornout dostane každý divák před představením (případně po představení), a pomocí tohoto kornoutu bude mít šanci ohodnotit představení. V recepci najdou diváci pastelky či jiné psací náčiní, kterým vybarví či označí na daném kornoutu svoji procentuální spokojenost s viděným představením. Pokud je zde uvedený popis nejasný či příliš stručný, vezte, že na rozdávaném hodnotícím kornoutu je uveden velmi podrobný návod k použití.

Besedy v kruhu

je pozoruhodný diskusní formát, který by měl účastníkům poskytnout zpětnou vazbu k jejich představení; byl převzat z celostátního FEMADu v Poděbradech.

Beseda v kruhu se bude konat po každém představení v prostorách garáže (nachází se přímo proti vchodu do Dialogu), její začátek se přizpůsobí potřebám hrajícího souboru (který musí v mezichase zbouřit, případně se občerstvit). Beseda se nenazývá "v kruhu" proto, že její náplní je cyklení myšlenkových pochodů moudrých, kteří vědí o divadle úplně všechno :-), ale proto, že je stejný čas věnován každé složce (dramaturgii, režii, scénografii, hereckým výkonům aj.). K tomu dostává prostor k vyjádření kdokoli z přítomných. Diskusi nevede lektorský sbor, ale moderátor, v našem případě Robert Kunesch, který ji usměrňuje – dodává odvahy diskutujícím, uděluje nebo bere. U besedy v kruhu je daný pouze začátek – zahajuje tzv. "bílý muž" (který pojmenuje všechny klady zhlédnuté inscenace) a "černý muž" (který pojmenuje všechna její negativa) – jejich vstupy, každý limitovaný třemi minutami, mají sloužit především jako odrazový můstek, jako provokativní úvod k následné diskusi.

Programová rada pracovala ve složení:

- Robert Kotál Kunesch Vendula Melíšková
- Jakub Pilař Vladimír Altán Mátl Karel Vontroba
- Magdalena Mikešová Michaela Seghmanová

Zpravodaj festivalu Bez zbytečných řečí — Český FEMAD

- Redakce: Michaela Seghmanová (seg),
Vendula Melíšková (mel), Jiří Poš (pos)
- Fotografie: Ivo Mičkal, není-li uvedeno jinak

Program

Není-li uvedeno jinak, koná se představení **v Divadle Dialog**.

ČTVRTEK

19:00

Divadlo RiYo Praha
Martin McDonagh: **Kráska z Leenane**
(POPAD – doporučení na Divadelní Piknik Volyně)

PÁTEK

11:00

300 mg kofeinu
300 mg kofeinu: **Set.Kání**
(Valašské křoví – čestná uznání)

14:00

ĐAS Klouzák při ZUŠ
Postoloprty
Laurent Baffie: **Ťuk ťuk**
(Děčínská brána – doporučení na DPV)

17:00 Divoká karta

DS Vojan Desná – Mladá haluz
Pavel Kohout: **Kyanid o páté**
(Josefodolské divadelní jaro – nominace na Krakonošův divadelní podzim)

20:00 Inspirativní představení

Divadlo JakoHost
Kathrine Kressmann Taylor:
Adresát neznámý